

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U000673

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 26-02-2025

Статус: Запланована

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковба Микола Вікторович

2. Mykola Kovba

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 011 Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 25-02-2025

Спеціальність за освітою: Магістр за спеціальністю Організація тилового забезпечення військових частин (за видами та родами військ і сил)

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7580

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.07

Тема дисертації:

1. Військово-патріотичне виховання старшокласників у системі освіти України (перша чверть XXI ст.)
2. Military-patriotic education of high school students in the Ukrainian education system (the first quarter of the 21st century).

Реферат:

1. Ковба М.В. Військово-патріотичне виховання старшокласників у системі освіти України (перша чверть XXI ст.). – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 011 «Освітні, педагогічні науки». – Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, Дрогобич, 2024. У дисертаційному дослідженні вивчено та узагальнено теоретико-методичні засади військово-патріотичного виховання старшокласників у системі освіти України (перша чверть XXI ст.). Його актуальність полягає в тому, що готовність особистості до забезпечення безпеки України визначається рівнем патріотичного та військово-патріотичного виховання громадян. Актуальність дослідження визначено виокремленими суперечностями: між важливістю створення цілісної освітньої системи виховання у військово-патріотичному напрямі та недостатнім рівнем матеріального забезпечення освітніх закладів; між

потребою в інтеграції військово-патріотичного виховання в освітній процес та недостатньою розробленістю відповідного навчально-методичного забезпечення; між необхідністю системного підходу до військово-патріотичного виховання та фрагментарністю його впровадження в сучасному освітньому середовищі; між забезпеченням врахування регіональних особливостей у військово-патріотичному вихованні та уніфікованим підходом до його організації на національному рівні. Аналіз поняттєво-категорійного апарату дав підстави для авторського розуміння сутності поняття «військово-патріотичне виховання старшокласників»: у широкому значенні як системний педагогічний процес, невід'ємна частина національно-патріотичного виховання, цілісна системна діяльність закладів освіти спільно з органами державної влади, громади, школи, родини щодо формування в молоді патріотичної свідомості, відданості своїй державі, готовності до захисту цілісності України; у вузькому – як взаємодія, спрямована на оволодіння військовими компетентностями, в основі яких захист своєї держави. Обґрунтовано політичні, економічні, соціокультурні передумови військово-патріотичного виховання старшокласників у системі освіти України досліджуваного періоду. Виокремлено умовні три етапи військово-патріотичного виховання старшокласників у досліджуваній період: I етап (2002–2014) – інформаційних змін та підходів до теоретичної бази військово-патріотичного виховання старшокласників у системі освіти України; II етап (2014–2022) – активізація та спрямування військово-патріотичного виховання старшокласників на захист власної держави; III етап (2022–2024) – розвиток військово-патріотичного виховання в умовах активної фази російсько-української війни та інтеграція військових цінностей у систему патріотичного виховання молоді. Досліджено й охарактеризовано мету, завдання, принципи та змістовий компонент військово-патріотичного виховання молоді. Доведено, що серед найбільш поширених методів військово-патріотичного виховання старшокласників переважали традиційні методи формування військово-патріотичної свідомості, інтерактивні методи, цифрові технології та медіаресурси, методи критичного аналізу інформації, цифрових та дистанційних технологій, методів симуляції та моделювання військових ситуацій, проєктів тощо. Проаналізовано групові та масові форми військово-патріотичного виховання старшокласників. Окреслено сильні і слабкі сторони військово-патріотичного виховання старшокласників у системі освіти України. Практичне значення здобутих результатів полягає в розробці авторського вибіркового курсу «Військово-патріотичне виховання молоді в контексті геополітичних змін», створенні концепції сайту «PatriotHub», розробці рекомендацій для здобувачів освіти (учнів), учителів, батьків, адміністрації; підготовці термінологічного словника з військово-патріотичного виховання для учнів та вчителів у системі освіти України. Виокремлено перспективи творчого застосування історичного досвіду військово-патріотичного виховання на сучасному етапі. Проведено пілотне дослідження, де визначено, що військово-патріотичне виховання для учнів старших класів (75%) є пріоритетним. 10% опитаних не бачать у цьому процесі важливості, а 15% – залишилися нейтральними. Це засвідчило потребу в змінах підходів до військово-патріотичного виховання молоді. Розкрито перспективні тенденції військово-патріотичного виховання молоді на сучасному етапі. Ключові слова: військово-патріотичне виховання; сучасні тенденції військово-патріотичного виховання; програми виховання; зміст, методи та форми військово-патріотичного виховання; технології військово-патріотичного виховання; технології військово-патріотичного виховання; старшокласники; ліцеї; патріотизм; національні цінності; громадянські цінності; захист України.

2. Kovba M.V. Military-patriotic education of high school students in the Ukrainian education system (the first quarter of the 21st century). – Qualifying scientific work with manuscript rights. Dissertation for obtaining the scientific degree of Doctor of Philosophy in specialty 011 «Educational and Pedagogical Sciences». – Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, Drohobych, 2024. The dissertation research examines and generalizes the theoretical and methodological aspects of military-patriotic education of high school students in the Ukrainian education system (the first quarter of the 21st century). Its relevance lies in the fact that an individual's readiness to ensure Ukraine's security is determined by the level of patriotic and military-patriotic education of citizens. The relevance of the research is determined by the identified contradictions: between the importance of creating a holistic educational system for military-patriotic upbringing and the insufficient level of material support for educational institutions; between the need to integrate military-patriotic education into the educational process

and the insufficient development of the corresponding teaching and methodological support; between the need for a systematic approach to military-patriotic education and the fragmentation of its implementation in the modern educational environment; between ensuring the consideration of regional features in military-patriotic education and a unified approach to its organization at the national level. Analyze the conceptual and categorical apparatus provided the basis for the author's understanding of the essence of the concept of «military-patriotic education of high school students»: in a broad sense, as a systematic pedagogical process, an integral part of national-patriotic education, a holistic systemic activity of educational institutions in conjunction with state authorities, the community, school, and family to form patriotic consciousness of youth, devotion to their state, and readiness to defend the integrity of Ukraine; in a narrow sense, as an interaction aimed at mastering military competencies, the basis of which is the defense of one's state. The political, economic, and sociocultural preconditions for military-patriotic education of high school students in the Ukrainian education system during the studied period are substantiated. The conditional three stages of military-patriotic education of high school students during the studied period are singled out: Stage I (2002–2014) – informational changes and approaches to the theoretical basis of military-patriotic education of high school students in the Ukrainian education system; Stage II (2014–2022) – activation and direction of military-patriotic education of high school students towards the protection of their own state; Stage III (2022–2024) – development of military-patriotic education in the conditions of the active phase of the Russian-Ukrainian war and integration of military values into the system of patriotic education of youth. The purpose, tasks, principles, and content component of military-patriotic education of youth are studied and characterized. It is proven that among the most common methods of military-patriotic education of high school students prevailed traditional methods of forming military-patriotic consciousness, interactive methods, digital technologies and media resources, methods of critical analysis of information, digital and distance technologies, methods of simulation and modeling of military situations, projects, etc. Group and mass forms of military-patriotic education of high school students were analyzed. The strengths and weaknesses of military-patriotic education of high school students in the education system of Ukraine were outlined. The practical significance of the obtained results lies in the development of an author's elective course, «Military-Patriotic Education of Youth in the Context of Geopolitical Changes»; creating a concept for the «PatriotHub» website; developing recommendations for students, teachers, parents, and administration; and preparing a terminological dictionary on military-patriotic education for students and teachers in the Ukrainian education system. The perspectives of the creative application of historical experience in military-patriotic education at the present stage are highlighted. A pilot study was conducted, which determined that military-patriotic education for high school students (75%) is a priority. 10% of respondents do not see the importance of this process, and 15% remained neutral. Keywords: military-patriotic education; current trends of military-patriotic education; educational programs; content, methods and forms of military-patriotic education; technologies of military-patriotic education; high school students, lyceums; patriotism; national values; civic values; defense of Ukraine.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Ковба М. Особливості військово-патріотичного виховання старшокласників у країнах Європи та України (перша чверть XXI ст.). Наукові інновації та передові технології. Серія «Педагогіка». 2023. № 13(27). С. 696– 707. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-13\(27\)-696-707](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-13(27)-696-707)

<http://perspectives.pp.ua/index.php/nauka/article/view/7263>

- 2. Ковба М. The evolution of methods to the content of military-patriotic education among high school pupils (2015–2022 years). Гірська школа Українських Карпат. 2023. № 28. С. 57–62.
<https://doi.org/10.15330/msuc.2023.28.57-62>
<https://scijournals.pnu.edu.ua/index.php/msuc/issue/view/335>
- 3. Ковба М. Зміст військово-патріотичного виховання старшокласників (перша чверть XXI ст.). Інноваційна педагогіка. 2024. Вип. 68. Т.1. С. 30–33. <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2024/68.1.5>
http://www.innovpedagogy.od.ua/archives/2024/68/part_1/7.pdf
- 4. Ковба М. Операційно-діяльнісний компонент військовопатріотичного виховання старшокласників (перша чверть XXI ст.). Перспективи та інновації науки. 2024. Вип.5(39). С. 257–267.
[https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-5\(39\)-257-267](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2024-5(39)-257-267)
<http://perspectives.pp.ua/index.php/pis/article/view/11612>
- 5. Ковба М. Методи і форми військово-патріотичного виховання старшокласників (перша чверть XXI ст.). Педагогічний альманах. 2024. № 55. С. 278–284. <https://doi.org/10.37915/pa.vi55.520>
<https://pedalmanac.site/index.php/main/article/view/520>
- 6. Ковба М. Сутність поняття «патріотичне виховання». Eurasian scientific discussions. Proceedings of the 3rd International scientific and practical conference. Barca Academy Publishing. Barcelona, Spain. 2022. P. 121–125. URL: [15 https://sci-conf.com.ua/iii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-aurasian-scientific-discussions-10-12-aprelya-2022-goda-barselona-ispaniya-arhiv/](https://sci-conf.com.ua/iii-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-aurasian-scientific-discussions-10-12-aprelya-2022-goda-barselona-ispaniya-arhiv/)
- 7. Ковба М. Мета патріотичного виховання. Пріоритетні напрями модернізації освіти: досвід, реалії, перспективи : збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції (Дрогобич, 7–8 квітня 2022 року) / за ред. М. Чепіль, А. Федорович. Дрогобич: РВВ ДДПУ імені Івана Франка, 2022. С. 22–24
- 8. Ковба М. Патріотичне виховання молоді та підготовка юнаків до служби в Збройних силах України. Розвиток освіти в кризових умовах: історія, теорія, практика: збірник наукових праць Всеукраїнської науково-практичної конференції (Дрогобич, 27–28 квітня 2023 року) / за ред. Т. Пантюк, І. Паласевич, А. Федорович. Дрогобич: ДДПУ ім. І. Франка, 2023. С. 122–125.
- 9. Ковба М. Військово-патріотичне виховання старшокласників: виклики сьогодення. Modern problems of science, education and society. Proceedings of the 12th International scientific and practical conference. SPC "Sciconf.com.ua". Kyiv, Ukraine. 2024. P. 562–565. URL: <https://sci-conf.com.ua/xiimizhнародna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-problems-of-scienceeducation-and-society-5-7-02-2024-kiyiv-ukrayina-arhiv/>

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: «Українська освіта у контексті європейських інтеграційних процесів» (0117U005400), «Тенденції розвитку освіти в кризових умовах: історія, теорія і практика» (0123U100619).

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чепіль Марія Миронівна

2. Mariya M. Chepil

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2215-3994

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Біницька Катерина Миколаївна

2. Kateryna M. Binytska

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2111-5275

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія

Код за ЄДРПОУ: 02138872

Місцезнаходження: вул. Проскурівського підпілля, буд. 139, Хмельницький, Хмельницький р-н., 29013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Обласна рада

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Христенко Ольга Мирославівна

2. Olga M. Khrystenko

Кваліфікація: к. пед. н., доцент, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6036-282

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Тернопільський національний медичний університет імені І. Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України

Код за ЄДРПОУ: 02010830

Місцезнаходження: Майдан Волі, буд. 1, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Свйонтик Олександра Олександрівна

2. Oleksandra O. Sviontyk

Кваліфікація: к. пед. н., 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0945-3538

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Невмержицька Олена Василівна

2. Olena V. Nevmerzytska

Кваліфікація: д. пед. н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9911-9735

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Код за ЄДРПОУ: 02125438

Місцезнаходження: вул. Івана Франка, буд. 24, Дрогобич, Дрогобицький р-н., 82100, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Пантюк Тетяна Ігорівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Пантюк Тетяна Ігорівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Івах Світлана

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна